

KULTŪRA

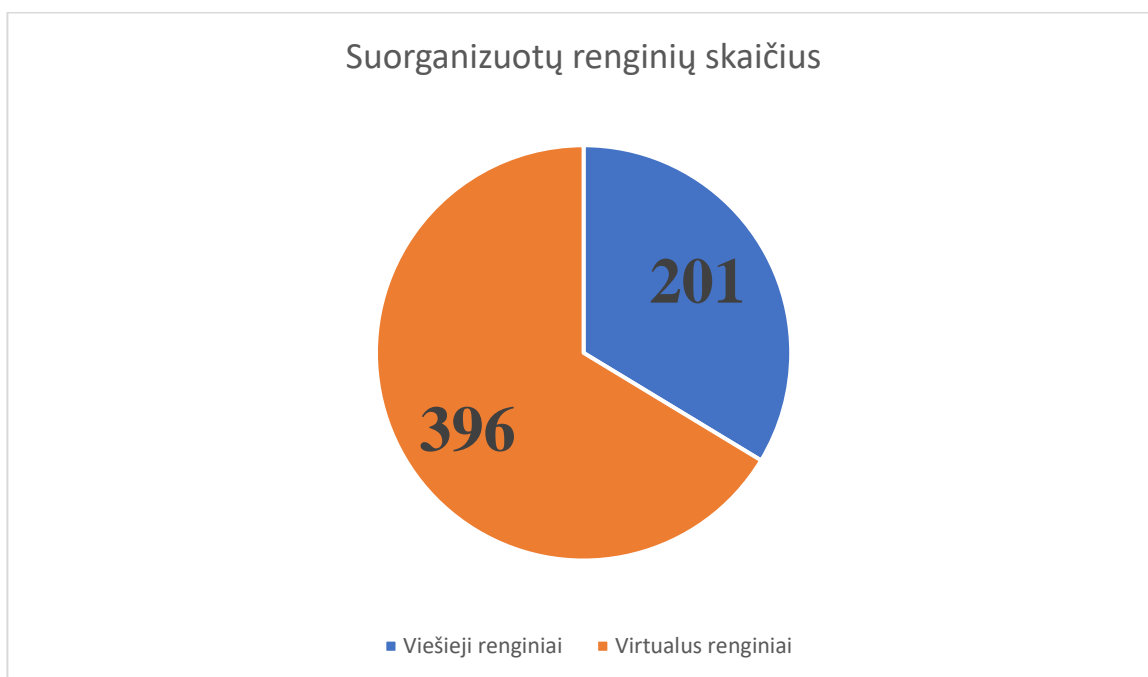
Daugiafunkcinių kultūros centrų pagrindiniai veiklos tikslai – plėtoti kultūrinę, švietėjišką ir informacinę veiklą, atsižvelgiant į vietos bendruomenės visų amžiaus grupių laisvalaikio užimtumo poreikius, inicijuoti, rengti ir įgyvendinti kultūrinius, meninius, edukacinius projektus bei programas, išlaikyti ir tęsti krašto tradicijas, puoselėti etnokultūrą bei mėgėjų meną, organizuoti profesionalaus meno sklaidą.

Vilniaus rajono daugiafunkcinės kultūros centrinės įstaigos įsikūrusios Nemenčinėje (NDKC) ir Rudaminoje (RDKC), kiekvienas centras administruoja po 14 skyrių išsibarsčiusių po visą rajoną.

2020 metai kultūros centrams ir jų skyriams dėl pandemijos šalyje buvo kupini išbandymų organizuojant kultūrinę veiklą. Dėl koronaviruso Lietuvoje paskelbtas karantinas smarkiai paveikė žmonių gyvenimą. Nerimą kelia ne tik sveikata, bet ir kultūrinis gyvenimas. Atsižvelgiant į sudėtingą Lietuvai laikotarpį teko keisti daugelio renginių formatą arba dalinai juos atšaukti.

Šiais metais buvo suorganizuota 597 renginių.

Pav. Suorganizuotų renginių skaičius

Svarbiausi renginiai: VI Lenkų šokių turnyras „O Palmę Wileńszczyzny“, Užgavėnių šventės, „Užgavėnės Rudaminoje“, „Tautiška giesmė aplink pasaulį“, VI-asis tarptautinis kaimo kapelių festivalis „Iki ryto grok, po šokių miegok“, Derliaus šventės atskirose vietovėse.

Lietuvos Respublikos Seimas ir Lenkijos Respublikos Seimas ir Senatas 2020 metus paskelbė Jono Pauliaus II metais, taip paminėdami 100-ąsias jo gimimo metines ir Šventojo Tėvo piligriminę kelionę į Lietuvą 1993 m. Prie šių iškilmių prisijungė ir kultūros įstaigos organizuodami parodas, konkursus, edukacinius užsiėmimus, rodydami filmus. Norėdamas pagerbti šventąjį ir atšvęsti šį neeilinį jubiliejų, Dainų ir šokių ansamblis „Rudomianka“ nufilmavo mėgstamos Šventojo Tėvo dainos „Barka“ vaizdo įrašą.

INFRASTRUKTŪRA

2020 metais buvo atidaryti ir oficialiai pristatyti nauji, modernūs ir šiuolaikiškai įrengti pastatai Rudaminos daugiaviečio kultūros centro Savičiūnų ir Marijampolio skyrių darbai.

Savičiūnų kultūros skyrius įsikūrė iš pagrindų atnaujintame senajame kultūros centro bei bibliotekos pastate. Atlikus kultūros skyriaus pastato rekonstravimo darbus – įrengta daugiaviečio salė, kurioje nuo šiol bus galima vykdyti įvairias naudingas ir įdomias veiklas, organizuoti šventes bei skatinti kultūros ir meno sklaidą organizuojant meno kolektyvų repeticijas, dailės, teatro, šokių pamokas ir vakarus jaunimui bei vyresnio amžiaus žmonėms.

Siekiant skatinti vietos gyventojų tiek socialinį, tiek fizinį aktyvumą bei sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti bendruomenės veiklose – įrengta treniruoklių patalpa su persirengimo patalpomis ir dušais, modernizuotos bibliotekos ir kitos įvairiems užsiėmimams skirtos patalpos.

Nuotrauka. Savičiūnų kultūros centro pastatas

Įgyvendinant projektą, Marijampolio kaime buvo atlikta nenaudojamo pastato rekonstrukcija ir pastato prieigų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams. Naujai iškilusiame kultūros centre įrengta daugiaviečio salė ir laisvalaikio patalpa, kurioje įsikūrė biblioteka ir vaikų erdvė. Naujame kultūros centre įrengta treniruoklių patalpa su persirengimo patalpomis ir dušais, kuri neabejotinai skatins fizinį aktyvumą, bet ir užtikrins gyventojų užimtumą.

Nuotrauka. Marijampolio kultūros centro pastatas

Projektai yra įgyvendinami pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovės“ veiklos sritis „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūra“ ir „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“.

ETATAI

Vystant kultūros centru infrastruktūrą padidėjo ir darbo apimtis todėl 2020 m. buvo leista padidinti leistinu etatų skaičių. NDKC iki 80,5 etato ir RDKC iki 88,0 etatų.

PROJEKTINĖ VEIKLA

Kultūros centrai taip pat aktyviai dalyvauja konkursinėje projektinėje veikloje. Realizuoti projektai orientuoti į liaudies kultūros populiarinimą, domėjimąsi menu, gyventojų užimtumą. Daugumos projektinių renginių pagrindinis tikslas – įtraukti visuomenę į kultūrinę veiklą, ypač pritraukti jaunimą. Projektai yra skirti mėgėjų meno kolektyvų populiarinimui. 2020 m. buvo įgyvendinti 7 projektai, kuriems finansavimas buvo skirtas iš Lenkijos ir Lietuvos fondų: Lietuvos Kultūros Taryba, Fundacija „Pomoc Polakom na Wschodzie“ ir Bendruomenė „Wspólnota Polska“. Bendra įgyvendintų projektų vertė sudarė 32011,08 EUR.

BIBLIOTEKA

2020 m. Centrinė biblioteka minėjo veiklos 80-metį. Šiai datai paminėti buvo organizuotas parodų ciklas „Mūsų biblioteka istorijos vingiuose“ – „Nasza biblioteka na zakrętach historii“. Taip pat šia proga biblioteka nufilmavo muzikini klipą.

Nuotrauka. Paroda „Mūsų biblioteka istorijos vingiuose“ – „Nasza biblioteka na zakrętach historii”
2019-2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka dalyvauja projekte „Prisijungusi Lietuva“. Projekto tikslas – padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. 2019 m. buvo apmokyta 980 dalyvių o 2020 m. apmokytų žmonių skaičius yra apie 1500.

NEMOKAMI MOKYMAI PAŽENGUSIESIEMS

MOKYKITĖS
skaitmeninio raštingumo
klasėse internete!

REGISTRUOKITĖS Į MOKYMUS
www.prisijungusi.lt
8 620 20 961
mokymai@vipt.lt

#ManNeGėdaKlausti

Pav. „Prisijungusi Lietuva“

2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka įgyvendino projektą „Virtualus turas po Vilniaus krašto Totorių istoriją ir kultūrą“. Tai nauja paslauga Vilniaus rajono bibliotekoje – virtualus turas po Vilniaus krašto totorių istoriją ir kultūrą: www.vrscb.vilniauskrastototoriai.lt.

„Virtualus turas po Vilniaus krašto totorių istoriją ir kultūrą“

inovatyvioji paslauga Vilniaus rajono bibliotekose

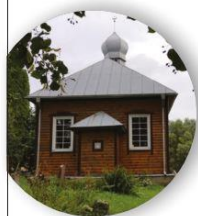
Kviečiame pasinerti į įspūdingą kelionę ir pajusti totorių kultūros ir tradicijų dvasią –

www.vrscb.lt/vilniauskrastatotoriai

2021-ieji paskelbti Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metais.

Šia proga Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka sukūrė naują paslaugą Vilniaus rajono bibliotekose – virtualų turą po Vilniaus kraštą, supažindinantį su totorių istorija ir kultūra.

Virtualus turas – tai naujas būdas reprezentuoti kultūros ir meno vertybes, leidžiantis interaktyviai pasivaikščioti po pasirinktą erdvę, apžiūrėti detales ir pajusti stebimos erdvės perteikiamą atmosferą.

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA

Projektą finansuoja Lietuvos kultūros taryba
Projektą įgyvendina Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka

PROJEKTĄ FINANSUOJA

PROJEKTO PARTNERIAI

Keturiasdešimt Totorių kaimo musulmonų-sunitų bendruomenė	Lietuvos totorių bendruomenių sąjunga	Vilniaus apskrities totorių bendruomenė	Nemėžio musulmonų sunitų religinė bendruomenė	Rudaminos seniūnijos bendruomenės centras
---	---------------------------------------	---	---	---

Pav. „Virtualus turas po Vilniaus krašto Totorių istoriją ir kultūrą“

Paskelbus ekstremalią situaciją šalyje, Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka prisijungė prie „Robotikos mokyklos“ bei Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos iniciatyvos ir su 3D spausdintuvo pagalba atspausdino apsauginius skidus medikams. Vilniaus rajono savivaldybės finansavimo dėka per kelias savaites buvo galima atsispausdinti per 100 skydų, kurie buvo paaukoti Juodšilių, Rudaminos ir Skaidiškių ambulatorijų darbuotojams.

MUZEJAI

Vilniaus rajone veikia 2 muziejai:

1. Vladislavo Sirokomlės muziejus,
2. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus. Šis turi dar 6 filialus:
 - a. Sužionių filialas,
 - b. Glitiškių filialas,
 - c. Čekoniškių verbų ir buities seklyčia,
 - d. Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejus,
 - e. Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje,
 - f. Ažulaukės filialas Vilniaus krašto švietimo muziejus.

Muziejų funkcijos - kaupia, saugo ir pristati lankytojams eksponatus liudijančius apie Vilnijos krašto gyventojų buitį bei papročius.

2020 m. VKEM ir jo filialuose apsilankė 1343 lankytojai o Vladislavo Sirokomlės muziejuje apsilankė 2492 lankytojai. Palyginus su pastaraisiais metais nuosekliai augančiais lankytojų skaičiais rodikliais, šių metų skaičiai yra žymiai kuklesni. Akivaizdžiai mažesnis lankytojų skaičius yra aiški COVID-19 pandemijos ir jos metu paskelbtų karantinų pasekmė. Fizinio muziejaus ir filialų lankymo stoką metų bėgyje (ir ypač karantino metu) buvo kompensuoti aktyvia veikla internetinėje erdvėje. Nuolatiniai www.facebook.com paskirų atnaujinimai bei internetinės svetainės veikla leido žmonėms greitai ir patogiai susipažinti su parodomis, muziejaus naujienomis ir ekspozicijomis, edukaciniais užsiėmimais ir mokslinę veiklą.

VKEM Ažulaukės filialo Vilniaus krašto švietimo muziejuje aktyviai yra vykdomi rekonstrukcijos darbai ir 2021 m. planuojamas oficialus muziejaus atidarymas. 2020 m. bėgyje buvo vykdomi VKEM Ažulaukės filialo Vilniaus krašto švietimo muziejaus eksponatų rinkimo darbai, rinkinių komplektavimo bei ekspozicijų paruošimo veikla. Metų bėgyje buvo surinkti 484 eksponatai ir 3200 knygų muziejaus bibliotekai.

PROJEKTAI - RENGINIAI

Vilniaus krašto etnografinio muziejaus 20-ties metų veiklos jubiliejaus minėjimas bei projekto „Vilniaus krašto paveldas, kultūra ir tradicijos per objektyvo prizmę“ fotografijos parodos „Fotografija – mūsų kultūros atspindys“ pristatymas. Bendra vietos projekto vertė su– 22500,00 Eur. Projektą remia Lietuvos Respublika.

Nuotrauka. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus 20-ties metų veiklos jubiliejaus minėjimo akimirkos. Nuotrauka: Marijan Dzvinel

Skulptūrų iš Karmazinių anagamos paroda „Anagama LT2020“ VKEM filiale Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagalėje (2020 m. birželio 17 – liepos 7 d.).

Nuotrauka. Skulptūrų iš Karmazinių anagamos parodos „Anagama LT2020“ atidarymo VKEM filiale Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagaloje akimirkos.

Nuotrauka Marijan Dzvinel

VKEM filialas Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje gavo paramą iš draugijos „Wspólnota Polska“ projekto „Kiermasz Rzemiosła Tradycyjnego“ („Tradicinių amatų mugė“) finansavimui. Gautos paramos suma – 2076,15 Eur. Amatų mugė įvyko 2020 m. rugsėjo mėnesi. Jos metu 10 sertifikuotų amatininkų pristatė įvairius tradicinius amatus (duonos kepimas, žvakių liejimas, dirbinių iš šiaudų gamyba, keramika, knygrišystė, kalvystė, verbų rišimas, odininkystė). Visi edukaciniai užsiėmimai buvo nemokami. Mugė įvyko Houvalto dvaro parke Maišiagaloje. Pagrindinis įvykdyto projekto tikslas – tradicinių amatų pristatymas ir populiarinimas, išsaugojimo ir plėtros galimybių skatinimas.

2020 m. Vladislavo Sirokoslės muziejuje vyko vienas iš projekto „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ renginių - pleneras „Dainos iš močiutės skrynios“. Renginio „Dainos iš močiutės skrynios“ tikslas - populiarinti liaudės dainas panaudojant netradicinį būdą – tapybą. Renginio metu jo dalyviams buvo pristatytos senos Vilniaus krašte įrašytos liaudies dainos, kurių besiklausantys dalyviai perkėlė savo pojūčius ant drobės. 2020 m. šios dainos buvo išleistos dainyno pavidalu, o atrinkti renginio „Dainos iš močiutės skrynios“ dalyvių piešiniai buvo panaudoti dainyno iliustravimui ir parodai.

Nuotrauka. Renginis „Dainos iš močiutės skrynios“

Nuotrauka Marijan Dzvinel

TURIZMAS

2020 m., švenčiant UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metus, bei minint Struvės geodezinio lanko 15 metų įrašymo į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą sukaktį savivaldybė, didinant objektų pažinimą, visuomenės supratimą apie šių vietovių išskirtinę visuotinę vertę, aktyviai įsitraukė į viešinimo kompaniją, organizavo bei dalyvavo šiai progai skirtuose renginiuose.

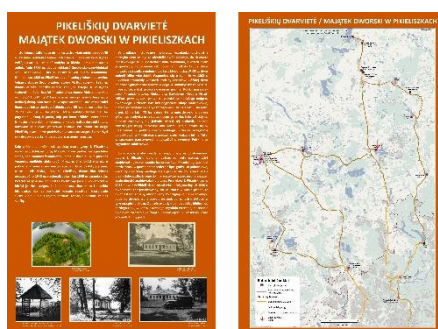
Nuotrauka. Vilniaus rajono autobusų parko maršrutinis busas viešinantis Struvės geodezinio lanko punktus esančius Vilniaus rajono teritorijoje (Paliepiukų k., Nemėžio sen. ir Meškonių k., Nemenčinės sen.).

2020 m. birželį Vilniaus rajono savivaldybė kartu su partneriais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatu, Rokiškio rajono savivaldybė ir Vilniaus Gedimino technikos universitetu, siekdamas užtikrinti nuoseklų UNESCO Pasaulio paveldo sąrašo objekto Struvės geodezinio lanko tvarkymą, sudarė jungtinės veiklos sutartį.

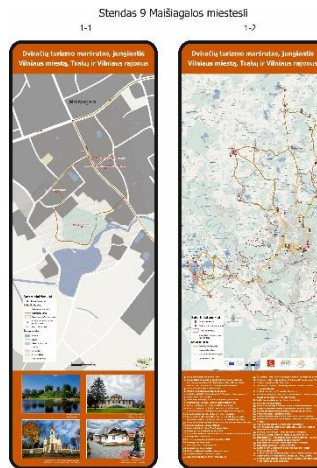
Plėtojant rajono turizmo infrastruktūrą ir didinant kultūros ir gamtos paveldo objektų žinomumą ir lankomumą savivaldybė 2020 m., kartu su partneriais Vilniaus miestu ir Trakų rajono savivaldybių administracijomis, įgyvendino projektą Nr. 05.4.1-LVPA-R-821-01-0003 „Dviračių turizmo trasų ir maršrutų (jungiančių Vilniaus miesto, Trakų ir Vilniaus rajonų savivaldybes) ženklinimas“. Projektas įgyvendintas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą. Projekto lėšomis Vilniaus rajone paženklinta 14 lankytinų objektų įrengiant 34 informacinius kelio ženklus, 6 informacinius maršruto stovus ir 3 turizmo informacijos stendus.

Nuotrauka. Informacinis kelio ženklas.

Nuotrauka. Pikeliškių dvaro informacinis stendas.

Nuotrauka. Maišiagalos informacinis stovas.

Įgyvendinant tarptautinį projektą „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ Nr. ENI-LLB-1-108, pagal 2014-2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos prioritetą – vietos kultūros skatinimas ir istorinio paveldo išsaugojimas, finansavimo sutartis, sukurtas ir pagamintas tradicinis Vilniaus rajono suvenyras, atspindintis šio krašto tradicijas ir papročius.

Nuotrauka. Vilniaus krašto verba ir Kaziuko meduolis.

2020 m koronaviruso pandemija, itin skaudžiai paveikė turizmo sektorių, bet tuo pat metu parodė ir jo potencialą. Uždarytų pandemijos metu lankytinų objektų lankomumą, edukacinės programos ir renginius darbuotojai perkėlė į virtualią erdvę. Pandemijos metu ypatingai buvo lankomi Vilniaus rajono teritorijoje esantis gamtos paminklai ir istorinės vietovės su išlikusiais liudininkais – piliakalniai, pilkapiai.

SPORTAS

Vilniaus rajono savivaldybė organizuodama sporto veiklą didžiausią dėmesį skiria fizinio aktyvumo paslaugų prieinamumui kuo didesniai rajono gyventojų skaičiui. Pagrindinis tikslas yra judėjimo bei sporto populiarinimas skirtingose amžiaus grupėse, keičiant nedidelių kaimiškų vietovių žmonių požiūrį į sveiką bei aktyvią gyvenseną. Šiam tikslui pasiekti yra pasirinktas tris kryptių sporto propagavimo modelis.

Pirmoji kryptis – Vilniaus rajone veikia sporto mokykla (VRSSM), kurios lankymas yra nemokamas. Joje kultivuojamos įvairios 10 sporto šakų (biatlonas, boksas, futbolas, imtynės, lengvoji atletika, slidinėjimas, stalo tenisas, šaudymas, tinklinis, žolės riedulys). VRSSM auklėtiniai sudaro pagrindą Vilniaus rajono vaikų, jaunučių ir jaunių rinktinėse, kurios garbingai atstovauja savo rajoną šalies bei tarptautinėse varžybose.

2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos auklėtiniai dalyvavo 13 tarptautinėse ir 41 respublikinėse varžybose. Tarptautinėse varžybose iškovojo 14 aukso, 10 sidabro ir 7 bronzos medalių, o Lietuvos Respublikos čempionatuose, pirmenybėse ir respublikinėse varžybose – 52 aukso, 52 sidabro ir 33 bronzos medalius.

Verta paminėti, kad 2020 m. buvo ypač sėkmingi žolės riedulio komandai. Laimėtas Lietuvos vyrų žolės riedulio „B“ diviziono čempionatas, Lietuvos vyrų žolės riedulio uždarų patalpų „B“ diviziono čempionatas, Lietuvos U-18 jaunių žolės riedulio pirmenybės, Lietuvos U-18 jaunių žolės riedulio uždarų patalpų pirmenybės. Taip pat galima paminėti, kad U-14 vaikinai iškovojo bronzą o U-12 sidabrą Lietuvos žolės riedulio čempionate. Šios pergalės įrodo, kad neveltai buvo pastatytas daugiafunkcinis žolės riedulio stadionas Rudaminoje.

Nuotrauka. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos žolės riedulio komanda.

Nuotrauka. Alfredas Pliadis

24 sporto mokyklos auklėtinių yra pakviesti į Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo ar jaunių biatlono, slidinėjimo, lengvosios atletikos, stalo teniso, imtynių ir žolės riedulio rinktines.

Antrosios krypties tikslas – Vilniaus rajono įvairaus amžiaus gyventojų domėjimosi sportu didinimas, sveikos gyvensenos propagavimas organizuojant fizini aktyvumą ir neprofesionalaus sporto bei rekreacijos renginius.

Dėl koronaviruso pandemijos šalyje ir nuolatinio draudimu įvedimu sporto veikla buvo ribojama. Dėl to 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybei pavyko suorganizuoti tik 15 sporto renginių, kai 2019 metais buvo suorganizuoti 31 sporto renginiai.

Trečias krypties tikslas - paremti Vilniaus rajono gyventojų fizinio aktyvumo ir sportinė veiklą finansuojant Vilniaus rajone veikiančias sporto organizacijas. Šiais metais buvo paremti 15 sporto projektu. Gautą finansavimą sporto klubai panaudojo sporto renginių organizavimui, inventoriaus įsigijimui, fizinio aktyvumo organizavimui ir sporto varžybų dalyvavimui.

Pastaraisiais metais Vilniaus rajono savivaldybė didelį dėmesį skyrė sporto infrastruktūros vystymui.

2020 metais duris atidarę Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracinis pastatas (Kalno g. 16B, Nemenčinės m., Vilniaus r.). Pastato statybų vertė – 800 tūkst. Eur.

Nuotrauka. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracinis pastatas

2021 m. savivaldybės svarbiausiais prioritetais sporto srityje išlieka jaunimo užimtumo, fizinio aktyvumo skatinimas bei sporto infrastruktūros vystymas.

Nuotrauka. 2020 m. Vilniaus rajono seniūnių sporto žaidynės